

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА**

✉ гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
☎ +359 (0) 2 955 74 54, rac.mail@nvms.government.bg

**Европейския орган по безопасност на храните (EFSA) със задача да
разработи инструмент за оценка на риска по отношение на
замърсители в храни и фуражи**

Европейската комисия (ЕК), наричана по-долу за краткост "Комисията", отправи искане към EFSA да разработи инструмент, позволяващ опростен подход при вземането на решения относно риска за хората и животните, свързан с химични замърсители в храни и фуражи, базирани на нотификациите по RASFF.

Обща информация:

Създадена през 1979г., Системата за бързо предупреждение на храни и фуражи /Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF)/ има задача да разпространява информацията за идентифицирани рискове, свързани с храни и фуражи, представени на пазара на държавите – членки на ЕС или за задържани на граничен пункт с трета – държава несъответстващи по отношение на критериите за безопасност храни и фуражи.

Системата е въведена, за да предостави на компетентните органи ефективно средство за бързи действия и координиран подход в отговор на констатирана опасност от възникване на вредни ефекти върху здравето на хората и животните, причинени от храни и фуражи.

В зависимост от идентифицирания риск и от обхвата и степента на разпространение на продуктите, представляващи опасност за здравето на хората или животните, нотификациите са категоризирани, като: нотификации „за предупреждение“, „за информация“ и „за отхвърляне на граничен пункт“.

Според анализите на научното издание Chemistry and Food Safety in the EU, Chemistry of Food, химическите рискове представляват 31,8% от общия брой на нотификации за предупреждение по RASFF, създадени между 2011г. и 2014г.

Мрежата на RASFF има нужда от научно обосновани насоки, но също така и насоки, които да позволяват чрез ненаучен подход да се изпълнява предварителна бърза оценка на риска, за да се определи класификацията на нотификацията по RASFF. Като пълноправен член на RASFF, по силата на чл. 50 от Регламент (ЕО) № 178/2002¹, EFSA

¹ РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 178/2002 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните

има специфичната роля „да допълва нотификацията с всякаква научна или техническа информация, която ще улесни предприемането на бързи и подходящи действия за управление на риска от страна на държавите-членки“.

В миналото EFSA реализира значителен принос към опазването на общественото здраве по време на различни инциденти, свързани с храни, докладвани чрез RASFF. Това е постигнато с помощта на обичайните процедури, чрез които Комисията може да поиска спешно научни съвети и становища от EFSA.

Модел за оценка на риска по отношение на замърсители в храни и фуражи

Във връзка с идеята на Комисията за постигане на по-хармонизиран подход при оценка на риска, свързан с химическото замърсяване по хранителната верига и базиран на RASFF нотификациите и резултатите от граничните проверки, от EFSA е поискана научно - техническа помощ, състояща се в генериране на модел, подобен на познатия инструмент PRIMО (PRIMО – Pesticide Residue Intake Model), разработен да изчислява острия и хроничен риск за консуматора от приема на дадена активна субстанция (пестицид). Моделът PRIMО се базира на данните за потреблението, предоставени от държавите-членки и се използва за изчисляване на острия и хроничен риск за консуматора, след сравнение с приемливата дневна и с острата референтна доза, при което подпомага вземане на решението за риска и съответно класифициране на нотификациите по RASFF. По подобен начин, при разработването на модела, отнасящ се до химични замърсители, трябва да се вземат предвид наличните данни за експозицията и доколкото е възможно повече стандартизирана информация.

Разработването на подобен инструмент за оценка на риска по отношение на химични замърсители има за цел да обхване освен рисковете за здравето на хората, и рисковете за здравето на животните. Инструментът следва да позволи определяне и на острия и на хроничния риск, за да се даде възможност за реализиране на по-последователен подход и коректност при класифицирането на нотификациите по RASFF във връзка с химични замърсители.

Срокът, поставен от Комисията за представяне на първите резултати от работата по създаването на модела е юли 2017.

Източник: http://www.feednavigator.com/Regulation/EFSA-mandated-to-develop-feed-contaminants-risk-assessment-tool/?utm_source=newsletter_special_edition&utm_medium=email&utm_campaign=21-Dec-2016&c=%2FKNIBqvfBCrACLLgWRavzY9ExhgnT1k

Изготвил:

д-р Аксиния Антонова – главен експерт в ЦОРХВ

30.12.2016 г.